

Starthjælp er ikke et eventyr

Your poverty beskriver blandt andet jobcenteret, hvor der er »kontorlyst indenfor«, interiøret er passivt og lyset bureaukratisk.

ANMELDELSE / 14.12.20

Poesien og bureaukratiet møder hinanden i Nadia Josefina El Saids fortælling om en far fanget i et af systemets mange udredningsprogrammer.

Noa Kjærsgaard Hansen

Et par sider, der strækker sig over et halvt års tid, dokumenterer transkriberede dagbogsnotater fra en fars uforløste sagsbehandlingsforløb. En større del af bogen beretter med mere poetisk karakter om jegets (datterens) betragtninger af farens hverdagslige sysler og udfordringer. De er delt op i årstider, og sjovt nok er *sommer* sprunget over.

Der er næppe meget sommer i *systemet*. De sidste par sider stabler, som er mere klassiske digte, sætninger oven på hinanden, afrunder værket og sætter faren fri. Genremæssigt er *Your poverty* dermed ikke sådan lige til at placere, og kigger man på den fortælling, der formidles, giver det god mening.

For faren sidder fast. Han er blevet et tal i systemet. Et trafikuheld har gjort ham uarbejdsdygtig og hver sætning virker som et forsøg på at overleve. Det gælder for de drænende, men rammende beskrivelser af jobcenteret, hvor der er »ventemøbler« og »kontorlyst indenfor«, hvor interiøret er passivt og lyset bureaukratisk. Men det gælder også for de øjeblikke, hvor man får en fornemmelse af et farverigt liv uden for systemet: i haven med æbletobaksrøgen fra en shisha, med tulipaner, der vokser og med birketræsjuice, der skal tappes.

“ Det bureaukratiske og socialrealistiske løftes ud af systemet og forvandles til poesi. Ja, måske endda til guld.

Den ene verden giver energi til at overleve i den anden. Men i sproget bliver skellet mellem de to verdener mere og mere uydeltigt: »Vedtagter og paragraffer vokser i en kvadratisk have. Som lianer og vedbend omkranser de mennesker og hustage.« Sætninger som disse giver små glimt af det eventyr, som datteren på et tidspunkt mildt ironisk gør sig forhåbninger om, da faren på jobcenteret afventer sin tur til at blive anerkendt af systemet efter månedsvis af udsættelser og aflysninger.

Og selvom både faren og datteren godt ved, at jagten på starthjælp ikke er et eventyr, står El Saids tekster netop stærkest, der hvor de lader drømme udfolde sig og hvor sproget løfter faren en anelse op fra håbløsheden. Der, hvor han ikke bare er en del af systemet, men af verden og af naturen:

»Tænk hvis du kunne forvandle de visne blade til guld-/ sedler og kobbermonter, som en botanisk alkimist. // Lad os plante et pengetræ: du gamle, læg et frø i jorden, se det gro, vokse sig stærkt, og så plukke det ferske pengeløv. // Bronze og ravskinnende, gyldenblade.«

Og så er der de små samtaler om ords betydning. Som denne, vel nok min favoritpassage i hele bogen: »Hvad betyder dvall? hvilket noget. DVALL, dvale? ja, dval, hibernation, at gå i hi. // Aha, dvall.« Udover at være ufrivilligt komiske afbrydelser i værket ellers alvorlige kerne, er det også en meget elegant måde at give et praj om de udfordringer, der uomtvisteligt opstår for faren i og med systemet, fordi han har rødder fra »det første kontinent«, som det et sted beskrives. Derfra, hvor han »længes efter varmen«.

Flece gange går det lidt i tomgang i *Your poverty*, som om sproget og fortællingen fortaber sig i sin egen systemkritik og anarkistiske form, men et godt stykke ad vejen lykkes det El Said at skabe et interessant rum, hvor det bureaukratiske og socialrealistiske løftes ud af systemet og forvandles til poesi. Ja, måske endda til guld.

FAKTA

Nadia Josefina El Said, *Your poverty*, Gladiator

